

ریزش ۲۷۰۰ واحدی شاخص بورس

معاملات تالار شیشه‌ای دیروز با کاهش بیش از ۲۷۰۰ واحدی شاخص کل بورس و رسیدن این متغیر به ۱۶۱ هزار و ۷۰۷ واحد به پایان رسید. به گزارش خبرنگار ایپنا، جزییات داد و ستدهای بازار سهام بر اساس آمارهای ثبت شده نشان می‌دهد که همه شاخص‌های معاملاتی در بازار سهام با افت شدید مواجه شدند.

سقوط شاخص‌ها

بر اساس آمارهای معاملاتی، دیروز اکثر شاخص‌های بورس با ریزش دسته جمعی مواجه شدند به طوری که شاخص کل با (۲۷۷۸) واحد ریزش معادل (۱.۶۹) درصد به ۱۶۱ هزار و ۷۰۷ واحد، شاخص قیمت «وزنی -ارزشی» با (۸۰۷) واحد کاهش معادل (۱.۶۹) درصد به ۴۷ هزار و ۱۰۷ واحد، شاخص کل «هم وزن» با (۳۱۸) واحد افت معادل (۱.۱۵) درصد به ۲۷ هزار و ۳۳۳ واحد، شاخص قیمت «هم وزن» با (۲۲۴) واحد کاهش، دیروز معادل (۱.۱۵) درصد به ۱۹ هزار و ۲۵۰ واحد شاخص آزاد شناور با (۳۰۳۶) واحد ریزش معادل (۱.۷۲) درصد به ۱۷۳ هزار و ۴۵۵ واحد، شاخص بازار اول با (۲۳۳۵) واحد افت معادل (۱.۸۴) درصد به ۱۱۸ هزار و ۹۶۰ واحد و شاخص بازار دوم با (۴۶۲۲) واحد ریزش معادل (۱.۴۱) درصد، به ۳۲۲ هزار و ۹۶۱ واحد رسید.

نمادهای تاثیر گذار

از سویی دیگر جزییات داد و ستدهای دیروز مشخص می‌کند که دیروز ۷ نماد «کگل» با (۳۲۱) واحد، فولاد با (۲۲۱) واحد، فارس با (۲۰۹) واحد، وامید بسا (۱۸۸) واحد، کیاد با (۱۶۸) واحد، وبملت با (۱۳۵) واحد و تایپکو با (۱۱۱) واحد، افت، بیشترین تاثیر منفی را در ریزش شاخص کل بورس بر جای گذاشتند.

افت شاخص صنایع

این گزارش می‌افزاید دیروز اکثر شاخص صنایع تالار شیشه‌ای با نوسان مواجه شدند به طوری که شاخص صنایع «فتی مهندسی با ۳۹ واحد رشد معادل ۳.۶۰ درصد به یک هزار و ۱۲۸ واحد، محصولات کاغذ با ۵۷۷ واحد افزایش معادل ۳.۵۵ درصد به ۱۶ هزار و ۸۵۸ واحد، خودرو با (۱۹) واحد کاهش معادل (۲.۵۵) درصد به ۹۰ هزار و ۹۰۹ واحد، چند رشته‌ای صنعتی با (۴۹۱) واحد افت معادل (۲.۸۲) درصد به ۱۶ هزار و ۹۲۶ واحد، بانک‌ها با (۲۱) واحد کاهش، معادل (۲.۸۵) درصد به ۷۴۲ واحد، کانه فلزی با (۱۷۰۰) واحد ریزش معادل (۳.۱۴) درصد به ۵۲ هزار و ۳۸۳ واحد حمل و نقل با (۱۸۶) واحد کاهش معادل (۳.۹۴) درصد به ۴ هزار و ۵۵۲ واحد» رسید.

بیشترین کاهش قیمت‌ها

در عین حال نگاهی به آمارهای معاملاتی دیروز بازار سهام مشخص می‌کند: قیمت سهام نمادهای «دامین، ونیر، دابور، دکوثر، مرقام بالبر و زمگسا» بیشترین افزایش قیمت و نمادهای «جاتو، غدام، حفاری، شگل، غشصفا قصفها و کدما» بیشترین کاهش قیمت را در بازار سهام رقم زدند.

توقف و بازگشایی نمادها

طی معاملات دیروز نماد معاملاتی شرکت‌های تولید «مواد اولیه داروپخش تولید نیروی برق دماوند، تولید برق ماهتاب کهنوج، صنایع پتروشیمی زنجان، تولید نیروی برق دماوند، کارخانجات مخابراتی ایران فولادافرا، سپاهان، سرمایه‌گذاری خوارزمی طی تقدم خرید سهام سرمایه‌گذاری ساختمان اعتمادگستر» از سوی ناظر بازار سهام بازگشایی و در مقابل نماد معاملاتی شرکت‌های «ایران تایر، معادن بافق، سرمایه‌گذاری خوارزمی، حق تقدم خرید سهام الکتریک خودرو و شرق و کویر تایر» متوقف شدند.

به این ترتیب، در پایان دومین روز معاملاتی بورس در هفته جاری، در ۱۲۱ هزار و ۹۲۴ نوبت معاملاتی، یک میلیارد و ۵۵۷ میلیون برگه اوراق بهادار به ارزش ۴ هزار و ۴۴ میلیارد تومان در بورس معامله شد و ارزش بازار به ۶۱۳ هزار و ۷۰۱ میلیارد تومان رسید.

نگاهی به عوامل کاهش قیمت دلار

فرمان ارز در دست بانک مرکزی

امین قلعه‌ای

دستورالعمل‌های جدید بانک مرکزی که مانع از انجام مبادلات مالی با رقم سنگین می‌شود، جلوی دادو ستد دلار در حجم‌های سنگین را گرفته است و به همین دلیل تب خرید و فروش آنی ارز در بازار از بین رفته است. گزارش اقتصادی شاپرک در آبان ماه ۹۷ بیانگر این است که یک هزار و ۷۹۵ میلیون تراکنش با ارزشش دو هزار و ۲۱۴ هزار میلیارد ریال در شبکه الکترونیک پرداخت پردازش شده که به نسبت مهرماه کاهش ۲۸۹ درصدی از تعداد که بالغ بر بیش از ۵۳ میلیون تراکنش می‌شود، مواجه شده است. این در حالی است که مبلغ تراکنش‌های شاپرک با کاهش بی‌سابقه ۱۵.۴۲ درصدی از ابتدای سال ۹۷ که بالغ بر بیش از ۴۰۳ هزار میلیارد ریال، همراه شده است. این آمار به خوبی روشن می‌کند که کاهش ۲۸۹ درصدی از تعداد تراکنش‌ها توانسته منجر به افت ۱۵.۴۲ درصدی ارزش ریالی تراکنش‌های شاپرکی شود که بیانگر این نکته است که روند نزولی در مبلغ تراکنش‌ها به صورت عمده در مبالغ بالا بوده و خود شاهدی بر موثر واقع شدن سیاست ارزی بانک مرکزی در ایجاد محدودیت خرید با کارت‌خوان‌ها برای هر کارت به مبلغ ۵۰ میلیون تومان در هر شبانه‌روز دارد. کارشناسان اقتصادی فعالیت پوزهای متصل به شبکه پرداخت کشور در خارج از مرزهای ایران و همچنین فعالیت سفته‌بازان و دلال‌های خارج نشین که در کشورهای همسایه با کارت‌خوان بانک‌های داخلی اقدام به خرید و فروش ارز در مبالغ بالایی کردند را یکی از دلایل مؤثر هرج و مرج در بازار ارزی دانستند که

باتغییر رئیس کل بانک مرکزی و روی کار آمدن عبدالناصر همتی رسیدگی به این موضوع در دستور کار رگولاتور بازار پول قرار گرفت که منجر به ابلاغ بخش‌نامه اصلاح مبلغ تراکنش‌های بانکی که بر پایبندی بانک‌ها و موسسات اعتباری به دستورالعمل‌های بانک مرکزی در زمینه نظام‌های پرداخت به ویژه رعایت سقف عمومی تراکنش‌ها اشاره داشت در ۱۰ آبان ماه سال جاری به شبکه بانکی شد که کاهش ۴۰۳ هزار میلیارد ریالی از مبلغ تراکنش‌های شاپرک در آبان ماه ۹۷ سال جاری به نسبت مهرماه و کاهش نرخ ارز به زیر ۱۰ هزار تومان نشان از جهت مناسب فعالیت‌های بانک مرکزی در بازار مالی و پرداخت دارد. البته سیاست‌های بانک مرکزی برای نظم و نظام به بازار پول و ارز محدود به ابلاغ این بخش‌نامه نشده است و این نهاد ناظر به منظور پیشگیری از فعالیت‌های پول‌شویی و ایجاد محدودیت‌های بیشتر برای فعالیت دلالان ارز خارج از کشور با کارت‌خوان‌های بانک‌های ایرانی بخش‌نامه محدودیت سقف ۱۰۰ میلیون تومان در خرید از کارت‌خوان‌های برای هر کدملی را در ۵ آذرماه به شبکه بانکی ابلاغ کرده است که پس از انتشار آمار اقتصادی شاپرک در آذرماه سال ۹۷ تاثیر این سیاست بر کاهش تعداد مبلغ تراکنش‌های کارت در شاپرک مشخص می‌شود.

کاهش پولشویی با بخشنامه بانک مرکزی

بخشنامه بانک مرکزی در حوزه انجام تراکنش‌های الکترونیکی را می‌توان بخشی از خط مشی جدید این بانک در مبارزه با پولشویی ارزیابی

بسیاری از کارشناسان اقتصادی سیاست‌های جدید بانک مرکزی در حوزه بانکداری الکترونیک را به عنوان یکی از عوامل اصلی کاهش قیمت ارز ارزیابی می‌کنند

کرد. چه اینکه بخش مهمی از این تراکنش‌ها در بستر بازار ارز و در فرآیند انجام مبادلات مالی سنگین در بازار ارز انجام می‌شد. رئیس کل بانک مرکزی هفته گذشته با اشاره به اقدامات این بانک در خصوص اعمال محدودیت سقف تراکنش روزانه کارت‌ی بر اساس کدملی و صدور چک‌های تضمینی صرفاً در وجه ذبیف، ادامه داد: پولشویی آشکار از طریق چک‌های تضمینی و کارت‌های بانکی توسط سفته‌بازان انجام می‌شد که خوشبختانه این روند متوقف شده است. لذا قصد ما جلوگیری از سفته‌بازی و کاهش ارزش پول ملی است و نمی‌خواهیم محدودیتی در تراکنش‌های روزمره و واقعی مردم ایجاد کنیم. بر اساس بخشنامه جدید بانک مرکزی موسوم به بخشنامه پایبندی به دستورالعمل‌های بانک مرکزی، سقف عمومی تراکنش انتقال وجه شتابی و غیر شتابی کارت‌ی برای هر یک از پایانه‌های مجاز، به جز کارت‌خوان شعبه‌ای، برای هر فقره کارت در هر شبانه‌روز مبلغ ۳۰ میلیون ریال است. همچنین سقف عمومی تراکنش انتقال وجه شتابی و غیر شتابی کارت‌ی برای پایانه کارت‌خوان شعبه‌ای برای هر فقره کارت در هر شبانه‌روز مبلغ ۳۰ میلیون ریال است. همچنین سقف عمومی تراکنش انتقال وجه شتابی و غیر شتابی کارت‌ی برای پایانه کارت‌خوان شعبه‌ای برای هر فقره کارت در هر شبانه‌روز مبلغ ۳۰ میلیون ریال است.

فقره کارت در هر شبانه‌روز با شرط احراز هویت عینی و حضوری، مبلغ ۱۵۰ میلیون ریال است. از سوی دیگر سقف عمومی تراکنش خرید کارت برای هر فقره کارت در هر شبانه‌روز مبلغ ۵۰۰ میلیون ریال است. این سقف مشمول تراکنش‌های پذیرندگان حساب‌های دولتی و پذیرندگان با کدهای صنفی خاص نمی‌شود. بر اساس این بخشنامه همچنین ارسال کدملی دارنده کارت در تمام تراکنش‌های کارت‌ی بهنگام پاسخ تراکش اجباری است. بانک مرکزی همچنین اعلام کرده است درج «بابت» در تمام دستور پرداخت‌های از سالی در سامانه‌های ساتنا و پایا اجباری است.

رفع تعهد ارزی با بازار را به تعادل رساند

گذشته از سیاست‌های جدید بانک مرکزی در حوزه تراکنش‌های مالی بخشنامه دیگر بانک مرکزی مبنی بر رفع تعهد ارزی نیز باعث بازگشت ثبات به بازار ارز شده است. این همان نکته‌ای است که دیروز توسط فراه‌دژ پسندوزیر اقتصاد در در جلسه هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران بیان شد. دژ پسند در این جلسه با اشاره به تصویب بخشنامه رفع تعهد ارزی گفت: این بخشنامه از آثار تعامل با بخش خصوصی بود و بازار نیماروز گذشته ۶۰ میلیون یورو معامله داشت؛ در حال حاضر بازار ارز به سمت نرخ تعادلی در حال حرکت است چرا که ورود صادر کنندگان محترم برای عرضه ارز‌ها باعث شده تا قیمت ارز به سوی تعدیل حرکت کند. گفت: «صادرات ایران واردات پایه است و اگر در بازار ثبات ایجاد کنیم، همه از آن بهره خواهند برد. بانک مرکزی نیز سیاست‌هایی را برای ثبات در بازار ارز در حال طراحی و اجرا دارد.» نوزدهم شهر پورماه بانک مرکزی طی بخشنامه‌ای شیوه‌های رفع تعهد ارزی را تعیین و مدت زمانی سه ماهه را برای بازگشت ارز حاصل از صادرات کالاهای غیر از پتروشیمی و فولاد اعلام کرده بود. بر اساس این بخشنامه، علاوه بر اینکه صادر کنندگان کالاهای غیر از پتروشیمی و فولاد باید ظرف سه ماهه از خود را به کشور بازگردانند مکلفند به چهار شیوه‌واردات در مقابل صادرات خود یا شاخص ثالث پرداخت جهت تسهیلات ارزی اعم از فاینانس ری فاینانس، یوزانس، فروش ارز به بانک‌ها و صرافی‌های مجاز، سپرده گذاری ارزی نزد بانک‌ها، ارزش ناشی از صادرات را به کشور بازگردانند.

صراف‌ها ضرر می‌کنند

«صراف‌ها مشتری ندارند» این عنوان گزارشی از خبرگزاری ایسنا در مورد رکود بازار صراف‌ها در روزهای اخیر است. ایسنا در این مورد نوشت:

گذشته از سیاست‌های جدید بانک مرکزی در حوزه تراکنش‌های مالی بخشنامه دیگر بانک مرکزی مبنی بر رفع تعهد ارزی نیز باعث بازگشت ثبات به بازار ارز شده است

«اقدامات بانک مرکزی گرچه به آرامش بازار کمک کرد، اما خرید و فروش ارز در بازار بانداکی اختلال مواجه شده و تقاضا برای ارز بسیار کاهش یافته است که این امر می‌تواند صرافی‌های فعال در بازار ارز را متضرر کند. یکی از مهم‌ترین مواردی که سبب شده تا مردم نتوانند ارز بخرند و صرافی‌ها نیز در فروش ارز مشکل پیدا کنند، شرایط سخت خرید ارز برای متقاضیان و ایجاد محدودیت برای آن‌هاست. در حال حاضر هر فردی می‌تواند با کدملی خود حداکثر تادو هزار دلار در سال از صرافی‌ها خرید کند و بیش از آن امکان پذیر نیست.» در این رابطه کامران سلطانی‌زاده، سخنگوی کانون صرافان ایرانیان در گفت‌وگو با ایسنا، درباره تلاش بانک مرکزی برای خرید ارز صادر کنندگان توسط بانک‌ها، اظهار کرد: در حال حاضر، صراف‌ها به دلیل اینکه نمی‌توانند ارز را بفروشند، خرید چندانی هم نمی‌کنند. وی با اشاره به بخش‌نامه‌های متعدد ارزی دولت و بانک مرکزی در ماه‌های اخیر، گفت: البته فقط فعالیت این تصمیمات سیاستی وجود دارد که اصل سیاست، قابل قبول به نظر می‌رسد و آن هم مدیریت مصرف ارز در شرایط فعلی است. اما مشکلی که برای صرافان پیش آمده این است که صرافی‌هایی می‌توانند مثل قبل ارز را خرید و فروش کنند و این موضوع هزینه‌ها را برای آن‌ها افزایش داده است. وی افزود: «در هفته گذشته یکی از صادر کنندگان، قصد فروش ۵۰ هزار دلار ارز را داشت که هیچ‌یک از صرافی‌هایی که با آن‌ها تماس گرفته بودند، حاضر به خرید آن نشدند، چرا که قیمت ارز روبه کاهش بود و صرافان نمی‌توانستند ارز خریداری شده را در مدت زمان کوتاهی بفروشند و این باعث می‌شود که صراف از قیمت بازار جابماند و ضرر کند.» این سخنان اما در حالی بیان می‌شود که مطابق با روند همیشگی خرید ارز از سوی شبکه بانکی همچنان ادامه دارد و اصولاً توانایی خرید و فروش دلار با چنین قیمتی خارج از بستر بانکی غیر ممکن به نظر می‌رسد. از همین نگرانی‌ها شکل‌گیری بازار زیرزمینی ارز در نتیجه محدودیت تراکنش‌های الکترونیکی واقعی به نظر نمی‌رسد.

تعداد یارانه بگیران کم نشد که هیچ، بیشتر هم شد!

شده بود یارانه دریافت می‌کنند، افزایش نشان می‌دهد. بخشی از این افزایش البته می‌تواند ناشی از اضافه شدن کودکان متولد شده در سال جاری باشد. در مقایسه قانون و عملکرد آن مشخص می‌شود که دولت حدود ۱۰۶۰ میلیارد تومان در هر ماه مازاد بر رقم مصوب پرداخت کرده است که در طول پنج ماه به بیش از ۵۰۰۰ میلیارد تومان می‌رسد. البته اینکه این رقم از کجا تأمین شده، آن هم در شرایطی که مسئولان مربوطه از نوبخت رئیس سازمان برنامه و بودجه - گرفته تا ایزدی - رئیس سازمان هدفمندی یارانه‌ها - تأکید دارند حتی ریالی از خزانه برای آن برداشت نکرده‌اند، سوالاتی است که پاسخ آن را می‌توان تا حدی در ردیف‌های بودجه پیدا کرد. این در حالی است که در قانون به دولت اجازه جابجایی منابع تا سقف ۱۰ درصد از سایر ردیف‌های تبصره هدفمندی

که طبق قانون بودجه امسال فقط ۳۰ هزار میلیارد تومان برای پرداخت نقدی در نظر گرفته شد که در این حالت در هر ماه دولت امکان پرداخت ۲۵۰۰ میلیارد تومان یارانه را دارد و با ثابت ماندن ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومان برای هر نفر می‌توانست به حدود ۵۴ میلیون نفر یارانه نقدی پرداخت کند. اما عملکرد قانون در این مدت نشان می‌دهد که در پنج ماه اول سال جاری حدود ۱۷ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان بابت یارانه‌های نقدی پرداخت شده است. محاسبات بیانگر آن است که دولت در هر ماه حدود ۳۵۶۰ میلیارد تومان برای یارانه نقدی پرداخت کرده است و این رقم نسبت به ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومانی که باید برای توزیع نقدی اختصاص پیدا کند، برای حدود ۷۸ میلیون و ۲۴۰ هزار نفر پرداخت شده است که در مقایسه با جمعیت حدود ۷۷ میلیون نفری که در سال گذشته اعلام

اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها در چند ماه اول امسال حکایت از آن دارد که نه تنها تعداد یارانه بگیران کم نشده، بلکه به تعداد آنها اضافه نیز شده است. در حال حاضر بیش از ۷۸ میلیون نفر یارانه نقدی دریافت می‌کنند و خبری هم از حذف دهک‌های بالای درآمدی نیست. به گزارش ایسنا طبق قانون بودجه ۱۳۹۷ دولت مکلف است با حذف سه دهک بالای درآمدی، منابع ۳۰ هزار میلیارد تومانی پیش‌بینی شده برای توزیع نقدی را به باقی مانده یارانه بگیران در لیست سازمان هدفمندی یارانه‌ها پرداخت کند، اما اجرای قانون هدفمندی در پنج ماه ابتدایی امسال نشانی از تحقق این قانون ندارد و همچنان انحراف در آن دیده می‌شود. همان‌طوری که از ابتدای اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها از سال ۱۳۸۹ تا کنون نیز این گونه بوده است. این در حالی است

باز گذاشته و عدم حذف سه دهک بالایی را رقم زده است. البته مرکز پژوهش‌های مجلس نیز در گزارش خود یادآور شده که دولت در برای پنج ماه اول امسال گزارشی در مورد حذف سه دهک بالایی ارائه نکرده است، در عین حال که در مدت اخیر هم پاسخی در مورد نحوه حذف یارانه بگیران پر درآمد از سوی مسئولان مربوطه دریافت نشده است.